

ІВАЩЕНКОАнна Володимирівна
annaivah@ukr.net**БАБІЄЦЬ**Владислав Олегович
vladyslavbabiets@gmail.com**БЛОРИНА**Анастасія Юрїївна
nastyablorigina@gmail.comк.е.н. доцент кафедри, Вінницький
Національний Аграрний
Університетмагістр, Вінницький Національний
Аграрний Університетмагістр, Вінницький Національний
Аграрний Університет

УДК 330

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ**IMPROVEMENT OF THE FINANCIAL RESOURCES MANAGEMENT SYSTEM OF TOURIST ENTERPRISES AND METHODOLOGICAL APPROACHES TO THE ANALYSIS OF THE EFFICIENCY OF THEIR PRODUCTIVITY**DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2020.10\(1\).6](https://doi.org/10.37634/efp.2020.10(1).6)*IVASHCHENKO Anna Volodymyrivna – PhD in Economics, Associate Professor of department, Vinnytsia National Agrarian University**BABIETS Vladyslav Olehovych – master, Vinnytsia National Agrarian University**BLORINA Anastasiia Yuriivna – master, Vinnytsia National Agrarian University*

У статті розглянуто концептуальні основи управління фінансовими ресурсами туристичних підприємств. Розкрито сутність економічної ефективності діяльності туристичного бізнесу. Визначено стандарти та показники ефективності, їх вплив на діяльність підприємства. Запропоновано вдосконалену систему управління фінансовими ресурсами туристичних підприємств.

* * *

В статье рассмотрены концептуальные основы управления финансовыми ресурсами туристических предприятий. Раскрыто сущность экономической эффективности деятельности туристического бизнеса. Определены критерии и показатели эффективности, их влияние на деятельность предприятия. Исследован процесс управления финансовыми ресурсами на туристических предприятиях, предложена усовершенствованная система управления финансовыми ресурсами туристических предприятий.

* * *

The paper considers the conceptual basis of financial resources management of tourism enterprises. The essence of economic efficiency of tourist enterprises is revealed from the following aspects: definition of standards and efficiency indicators; their impact on the enterprise; process of management of financial resources of tourist enterprises. The system of management of financial resources for tourist enterprises is considered. Formulation of the problem. The current stage of economic development of the management of the financial system of tourism enterprises is becoming increasingly important, as financial resources are the main resources for the survival and development of enterprises.

The purpose of the paper is to develop financial resource management systems for tourism enterprises and the main ways to improve it; in addition to studying the problems and generalizing the concepts related to the effective functioning of the tourism industry. It opens up new options for possible directions of development.

Presentation of research material. In enterprises, financial resources are the object of financial management. One of its tasks is to make a number of decisions on the formation and operation of the best structure of financial resources to increase the company's profits. This method requires a lot of work on the analysis, as well as the results of the assessment of various situations: the state of the structure and use of financial resources; resource requirements and methods of resource use.

Based on the findings of the analysis to develop several forecasts of financial resource management models. The modern set of indicators makes it possible to analyze the internal and external forms of economic efficiency. The practical significance of the obtained results can improve the quality of economic analysis of the efficiency of travel companies.

Ключові слова: сфера туризму, фінансова ефективність, туристичні підприємства, грошові ресурси, фінансові ресурси, витрати, ефективність управління, джерела, ресурси підприємства

Ключевые слова: сфера туризма, финансовая эффективность, туристические предприятия, денежные ресурсы, финансовые ресурсы, расходы, эффективность управления, источники, ресурсы предприятия

Keywords: sphere of tourism, financial efficiency, tourist enterprises, monetary resources, financial resources, costs, management efficiency, sources, enterprise resources

ВСТУП

Сучасна стадія економічного розвитку управління фінансовою системою туристичних підприємств набуває все більшого значення, оскільки Фінансові

ресурси – це основні ресурси для виживання та розвитку підприємств.

Економічна ефективність – один з основних аспектів, що пов'язаний з реалізацією головних цілей

розвитку та існування підприємства [2].

Управління фінансовими ресурсами – це впровадження системи прийняття основних управлінських рішень, пов'язаних із формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів для досягнення стабільного фінансового стану та ефективної роботи підприємства.

Від ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства залежить його положення на ринку та розвиток його економічного стану. Правильне управління фінансовими ресурсами є головною метою для досягнення успіху та існування підприємства в умовах конкуренції.

Важливо досягти вищої якості існуючої системи управління за достатньої вартості, сформувати стабільність якості та досягнутий рівень. Об'єктом дослідження є управління процесом розподілу фінансових ресурсів, економічним процесом туристичних підприємств, результатами туризму в сучасних умовах.

Предметом дослідження є теоретичні основи та практичні аспекти вдосконалення системи управління фінансовими ресурсами туристичних підприємств; показники ефективної діяльності підприємств туристичного бізнесу.

МЕТОЮ статті є розроблення систем управління фінансовими ресурсами для підприємств туристичної галузі та основних шляхів її вдосконалення. Окрім вивчення проблем та узагальнення концепцій, пов'язаних з ефективним функціонуванням туристичної галузі, це відкриває нові варіанти можливих напрямів розвитку.

Наразі деякі проблеми управління фінансовими ресурсами туристичних підприємств на концепціях фінансового управління до кінця не розроблено, тому необхідні актуальні дослідження. На сьогодні рівень фінансово-економічних умов та конкурентна позиція на ринку залежать від ефективної організації та відповідного управління фінансовими ресурсами.

На підприємствах фінансові ресурси є об'єктом системи управління фінансами. Одне із завдань – прийняття низки рішень стосовно формування та функціонування найкращої структури фінансових ресурсів для збільшення прибутку підприємства.

У сучасній економіці термін «фінансові ресурси» має багато визначень.

Вчені визначають його як грошові доходи та заробіток, грошові фонди спеціального призначення, грошові ресурси [7].

На нашу думку, фінансовими ресурсами є частина фондових та нефондових грошових коштів, що є у розпорядженні підприємств і використовуються ними для споживання, трансформації в інші види ресурсів, або виконання фінансових зобов'язань.

Управління фінансовими ресурсами підприємств є частиною основної системи, а також сукупністю форм, методів прийому валютного обороту та управління фінансами.

Покращення систем управління грошовими ресурсами – це один з основних факторів підвищення ефективності виробничої функції підприємства, що залежить від стабільної роботи, стану підприємства та динамічного розвитку [1].

Процес організації управління фінансовими ресурсами включає принципи забезпечення фінансової стійкості у процесі розвитку підприємства. Тобто пропонується залучати кошти на найбільш сприятливих для компанії умовах; визначати раціональне використання фінансових ресурсів компанії для отримання найкращих фінансових результатів; оптимізувати структуру фінансових ресурсів та підтримувати постійну платоспроможність компанії.

На нашу думку, це дасть змогу досягти фінансової стабільності для підприємства і мінімізувати неефективне використання грошових ресурсів компанії та інвесторів.

Основними аспектами системи є важливість, ефективність, періодичність, повнота, динаміка, надійність та ефективність координації з іншими економічними процесами підприємства. Система управління фінансовими ресурсами туристичних підприємств була запропонована у такому вигляді. (рис. 1) [2].

Виділимо етапи системи управління грошовими ресурсами та розглянемо шляхи її вдосконалення.

Далі поговоримо про методичні підходи до аналізу ефективності діяльності підприємств. Принципи й методи оцінки ефективності визначають поняття «ефект», «ефективність» та «результат».

Розглянемо це на основі таблиці, яку запропонував І.В. Димеденко у [9].

Проаналізувавши рисунок, можна відмітити, що показники ефективності використання капіталу підприємства представлені рентабельністю власного та статутного капіталу, а також акціонерного капіталу. Чим більша рентабельність власного капіталу, тим більша зацікавленість інвесторів до проєкту. Про капітальні вкладення можна говорити тільки тоді, коли діяльність компанії приносить значні результати та має високий чистий прибуток.

З другого етапу (рис. 2) ми бачимо, як і з чого складається ефективність використання витрат живої праці. Найголовніший показник – це продуктивність праці, від нього буде залежати ефективність функціонування підприємства, а отже й в майбутньому чистий прибуток. Усі інші показники: витрати на одну грошову одиницю; фонд заробітної плати та трудомісткість одиниці туристичних послуг взаємозалежні та, для безперебійної роботи організації мають постійно контролюватись менеджерами підприємства. Для того щоб знати скільки прибутку на 1 грн фонд заробітної плати отримує від продажу туристичних послуг, потрібно розрахувати економічну ефективність відношення доходу від продажів туристичних послуг до заробітної плати працівників туристичної галузі [5]. Після цього на основі реалізованого обсягу виробництва туристичних послуг можемо оцінити ефективність вартості виробництва цих послуг.

На третьому етапі показника рентабельності виробництва послуг і їх реалізації ми визначаємо наступні значення: валова рентабельність витрат; чиста рентабельність витрат; валова рентабельність реалізації. Чисту вартість продукту можна визначити відношенням загального прибутку від продажу туристичних послуг до її собівартості. Цей показник і визначає валовий прибуток всієї діяльності туристичних підприємств на одиницю витрат.

Рис. 1. Система управління фінансовими ресурсами туристичних підприємств

Рис. 2 Система показників ефективності діяльності підприємств туристичного бізнесу

ВИСНОВКИ

Найважливіший метод управління грошовими ресурсами – це систематичний метод. За ним відбувається повний аналіз існуючого на даний момент управління фінансовими ресурсами, та його вдосконалення, покращення, модернізація для майбутнього розвитку та досягнення стратегічних цілей туристичних підприємств.

Під час аналізу фінансового стану підприємства порівнюють різні моменти, а саме: стан та обіг грошових ресурсів, необхідність залучення нових фінансових ресурсів, шляхи оптимізації використання наявних грошових потоків та їх майбутній вплив на фінансове становище підприємства.

Перед тим як починати дослідження фінансової діяльності підприємства та розроблення плану покращення фінансового становища організації, спочатку потрібно провести детальну оцінку теперішнього фінансово-економічного стану підприємства, використовуючи відповідні показники.

На базі отриманих результатів досліджень можна запропонувати кілька моделей (структур) управління фінансовими ресурсами підприємства.

Цінність даного дослідження полягає в тому, що маємо змогу порівняти теперішню систему управління фінансовими ресурсами підприємства із запропонованими моделями, зрозуміти, що буде ефективніше, ра-

ціональніше і економічно вигідніше для підприємства. Всі ці дослідження проводяться для аналізу фінансового стану підприємства, розроблення шляхів його покращення та збільшення його прибутку.

Список використаних джерел

1. Бурмистрова Л.М., Поляк Г.Б., Колчина Н.В. Финансы организаций (предприятий). М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. 383 с.
2. Гладка М.Є. Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами туристичних підприємств. *Вісник ДІТБ*. 2009. №13. С.31–35.
3. Дацій О.І. Управління фінансовими ресурсами та оптимізація вартості структури капіталу. *Економіст*. 2006. № 5. С. 297–299.
4. Корінев В.Л. Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами. *Економіст*. 2007. № 3. С. 268–270.
5. Маглаперідзе А.С., Коровіна З.П., Гізатулліна О.М. Финансовый анализ. Донецьк: Норд-Прес-МЕГІ, 2007. 250 с.
6. Опарін В.М. Финансы (Загальна теорія). К.: Київський нац. економічний ун-т, 2007. 240 с.
7. Поддєрьогін А.М. Финансовый менеджмент. К.: Київський нац. економічний ун-т, 2005. 536 с.
8. Цал-Цалко Ю.С. Финансовый анализ. К.: Київський Центр навчальної літератури, 2008. 566 с.
9. Димеденко І.В. Методичні підходи до аналізу ефективності діяльності підприємств туристичного бізнесу. *Вісник ДІТБ. Серія: Економіка, організація та управління підприємствами туристичної індустрії та туристичної галузі в цілому*. 2009. № 13. С. 41–46.

References

1. Burmistrova L. M., Polyak G.B., Kolchin N.V. Finances of organizations (enterprises). Moscow: Yuniti-Dana, 2007. 383 p. (In Russian)
2. Hladka M.Y. Improving the financial resources management system of tourism enterprises. *DITB Bulletin*. 2009. № 13. pp. 31–35. (in Ukrainian).
3. Datsii O.I. Financial resources management and cost structure optimization. *Economist*. 2006. № 5. pp. 297–299. (in Ukrainian).
4. Korinev V.L. Improving the financial resources management system. *Economist*. 2007. № 3. pp. 268–270. (In Ukrainian).
5. Mahlaperidze A.S., Korovina Z.P., Hizatullina O.M. Financial analysis. Donetsk: Nord-Press-MEGI, 2007. 250 p. (In Ukrainian).
6. Oparin V.M. Finance (General Theory). Kyiv: Kyiv National University University of Economics, 2007. 240 p. (In Ukrainian).
7. Podderohin A.M. Financial management. Kyiv: Kyiv National University University of Economics, 2005. 536 p. (In Ukrainian).
8. Tsal-Tsalko Yu.S. Financial analysis. Kyiv: Center for Educational Literature, 2008. 566 p. (In Ukrainian).
9. Dymedenko I.V. Methodical approaches to the analysis of efficiency of activity of the enterprises of tourist business. *DITB Bulletin. Series: Economics, organization and management of enterprises in the tourism industry and the tourism industry in general*. 2009. № 13. pp. 41–46. (In Ukrainian).